La copa, paladejant instants on el temps s'atura

ROM, CONYAC, ANÍS, LICORS SABOROSOS O DESTIL·LATS INSOSPITATS...

Presentats combinats amb el cafè -en un carajillo o cigaló- o bé per separat, dins la copa que els defineix per metonímia, aquests anomenats "digestius" no només tenen, o se'ls atribueix, un efecte digestiu, sinó que també formen part inseparable, juntament amb el cafè i el puro, del punt final d'un bon àpat. Activen la conversa i la complicitat d'una sobretaula que és, sovint, un petit escenari de rituals i gestos compartits.

Copa petita licorera, copa mitjana de conyac, copa gran pels connaisseurs...
Segur que qui ens llegeix ja s'imagina ben assegut, assaborint aquell moment final que fa les delícies de tants addictes als plaers terrenals.

ORIGEN I RITUAL

La tradició de prendre una copa després del cafè i el puro no és només una qüestió de gust, sinó un veritable ritual amb arrels profundes: un gest de culminació, relaxament i complicitat després del banquet.

Ja en temps dels romans, les tertúlies s'allargaven després dels àpats amb begudes i fum. Però va ser entre els segles XVIII i XIX, a les societats refinades d'Europa i a les plantacions colonials, que aquest costum es va formalitzar i va adoptar el seu caràcter social. S'hi consolidà també la creença que les begudes fortes ajudaven a fer la digestió: brandi, conyac, licors amargs i aromàtics, servits en àpats dominicals o de celebració.

A través de les tertúlies aristocràtiques i amb l'expansió colonial, aquest ritual va arribar a les Antilles i es va institucionalitzar en clubs socials i salons formals, on el digestiu, servit en copa petita, snifter o shot, esdevingué símbol de pausa, sofisticació i conversa elegant.

L'IMPERI DE LA FAMÍLIA BACARDÍ

Entre els molts indians que es van dedicar al rom, destaca la família Bacardí, originària de Sitges. Van convertir una petita destil·leria adquirida a Santiago de Cuba per Facundo Bacardí Massó en la primera gran multinacional cubana, amb operacions a Barcelona i Nova York.

Després de més de 150 anys d'història i tota mena de vicissituds —incloent-hi guerres, expropiacions i l'exili arran de la Revolució Cubana—, la companyia segueix ben viva. Avui, Bacardí és una de les marques de begudes espirituoses més grans del món, i continua gestionada per descendents de la família fundadora.

LES COPES, ELEGÀNCIA EN EL DETALL

Copa de Conyac. Per escalfar i olorar les aromes.

Copa de licor. La més petita, per licors dolços o arisats.

Copa tulipa. Elegància per a connaisseurs.

Copita de Xerès: Per a mistela o vins dolços.

- **Copa de conyac, snifter o copa baló:** de forma globular, ampla a la base i estreta a dalt. Permet escalfar el licor amb la mà i concentrar els aromes al nas. S'utilitza habitualment per al conyac, el brandi, o l'armanyac. Sovint es fa girar lleugerament per escampar els aromes; els connaisseurs n'escalfen la base amb la mà, però mai en excés.
- **Copa de licor (copa cordial):** de forma petita, estreta i allargada, com un gotet amb tija. S'hi serveixen licors forts i dolços en petites dosis com els licors d'herbes, Calisay, Chartreuse, anís, pacharán, Baileys o rom dolç. En l'àmbit tradicional català, aquestes copes petites s'utilitzaven molt en celebracions familiars, sovint acompanyant la neula o el torró.
- **Copa tulipa (o copa de tast):** de forma semblant a una flor tancada I lleugerament acampanada. És ideal per tastar whisky single malt, rom envellit o "añejo", o brandi de qualitat combinant concentració d'aroma amb espai d'oxigenació. Molt emprada pels sommeliers i connaisseurs per degustacions fines.
- **Copa "copita" de xerès o vi dolç:** de forma petita, alta i estreta. Pensada per a vins generosos (com el xerès), però també usada per a licors lleugers com el vi de Porto, moscatell, vi ranci o mistela. A Catalunya s'utilitzava per servir la mistela o el vi dolç a les visites.